

Program - Årlig statusmøte 13.9.2023

NVE og Miljødirektoratet

KL		Ansvarlig
12:00 – 12:05	Pålogging og praktisk info	
12:05 – 12:10	Velkommen	Maren A. Esmark, seksjonssjef, NVE
12:10 – 12:25	Om rettskildene og enkelte problemstillinger	NVE
12:25 – 12:40	Kort oppsummering av hva som har skjedd siden forrige møte	Miljødirektoratet/NVE
12:40 – 13:15	Forslag til ny økodesignforordning	Miljødirektoratet
13:15 – 13:30	Kaffepause	
13:30 – 14:05	Regelverksutvikling – status og utsikter	NVE/Miljødirektoratet
14:05 – 14:40	Tilsyn med forskriftene	NVE
14:40 – 15:00	Avsluttende kommentarer og spørsmål	Alle

Regelverksutvikling – status og utsikter

13.9.2023, NVE

Årlig statusmøte – NVE og Miljødirektoratet

Regelverksutvikling – status og utsikter

Innhold i presentasjonen

- EU-forordning gjennomført i norsk forskrift etter 2021
- EU-forordninger inntatt i EØS-avtalen (ni stykker)
- EU-forordninger vedtatt i EU (tre stykker)
- Pågående og planlagt regelverksutvikling i EU (mange!)
 - Prioriterte produkter for Norge

EU-forordninger gjennomført i norsk forskrift etter 2021

Produkt		EUs virkningsdato
Horisontal energimerke endringsforordning	Delegert kommisjonsforordning (EU) 2021/340 av 17. desember 2020 som endrer delegerte forordninger (EU) 2019/2013, (EU) 2019/2014, (EU) 2019/2015, (EU) 2019/2016, (EU) 2019/2017 og (EU) No 2019/2018 med hensyn til energimerkekrav for elektroniske skjermer, husholdningsvaskemaskiner og kombinasjoner, lyskilder, kjøleapparater, husholdningsoppvaskmaskiner og kjøleapparater til bruk ved direktesalg.	Umiddelbar virkning

EU-forordninger inntatt i EØS-avtalen

Produkt	Forordning	EUs virkningsdato
Kjøleapparater (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2019 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av kjøleapparater i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 643/2009	1. mars 2021
Lyskilder (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2020 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av lyskilder og separat forkoplingsutstyr i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 244/2009, (EF) nr. 245/2009 og (EU) nr. 1194/2012	1. september 2021
Elektroniske skjermer (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2021 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av elektroniske skjermer i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 642/2009	1. mars 2021

EU-forordninger inntatt i EØS-avtalen

Produkt	Forordning	EUs virkningsdato
Husholdningsvaske- maskiner og kombinasjoner (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2023 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008, og om oppheving av kommisjonsforordning (EU) nr. 1015/2010	1. mars 2021
Husholdningsopp- vaskmaskiner (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2022 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av husholdningsoppvaskmaskiner i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008, og om oppheving av kommisjonsforordning (EU) nr. 1016/2010	1. mars 2021

EU-forordninger inntatt i EØS-avtalen

Produkt	Forordning	EUs virkningsdato
Tjenere og datalagringsprodukter (revisjon)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/424 av 15. mars 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og om endring av kommisjonsforordning (EU) nr. 617/2013	1. mars 2020
Sveiseutstyr (ny)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/1784 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av sveiseutstyr i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF	1. januar 2021
Kjøleapparater til bruk ved direktesalg (ny)	Kommisjonsforordning (EU) 2019/2024 av 1. oktober 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av kjøleapparater til bruk ved direktesalg i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF	1. mars 2021

EU-forordninger inntatt i EØS-avtalen

Produkt	Forordning	EUs virkningsdato
Horisontal økodesign endringsforordning	Kommisjonsforordning (EU) 2021/341 av 23. februar 2021 om endring av forordning (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 og (EU) 2019/2024 med hensyn til krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter, elektriske motorer og turtallsregulatorer, kjøleapparater, lyskilder og separat forkoplingsutstyr, elektroniske skjermer, husholdningsoppvaskmaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler samt kjøleapparater til bruk ved direktesalg	Umiddelbar virkning

EU-forordninger vedtatt i EU

Produkt	Forordning	EUs virkningsdato
Energimerking smarttelefoner	Delegert Kommisjonsforordning (EU) 2023/1669 av 16. juni 2023 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/1369 med omsyn til energimerking av smarttelefonar og nettbrett	20. juni 2025
Økodesign smarttelefoner	Kommisjonsforordning (EU) 2023/1670 av 16. juni 2023 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om endring av kommisjonsforordning (EU) 2023/826	20. juni 2025
Hviletilstand og avslått tilstand	Kommisjonsforordning (EU) 2023/826 av 17. april 2023 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av elektrisk og elektronisk husholdnings- og kontorutstyr med hensyn til effektforbruk i avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoplet hviletilstand i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008 og kommisjonsforordning (EF) nr. 107/2009	9. mai 2025

Oppsummering - hovedkategorier av krav i forordningene

- Energieffektiviseringskrav
- Funksjonskrav
 - Eksempelvis innstillinger for ulike funksjoner
- Ressurseffektivitetskrav / materialeffektivitetskrav **NYTT**
- Informasjonskrav

NYTT Ressurseffektivitetskrav/materialeffektivitetskrav – typiske krav i de aktuelle forordningene

- Sammenføyningsteknikker - unngå liming og lodding for enklere demontering av det kasserte produktet
- Unngå å måtte benytte spesialverktøy ved demontering
- Tilgang på reparasjons- og vedlikeholdsinformasjon
- Varighet på tilgang til reservedeler etter at siste enhet er bragt i omsetning (ofte 7 el. 10 år)
- Maksimum leveringstid for reservedeler til reparatør (eks 15 dager)
- Merking av plasttyper og helse- og miljøfarlige stoffer (eks kvikksølv, kadmium)
- Forbud mot helse- og miljøfarlige stoffer (eks halogene flammehemmere i skjerminnfatning)
- Levetid for enkeltkomponenter

Smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett

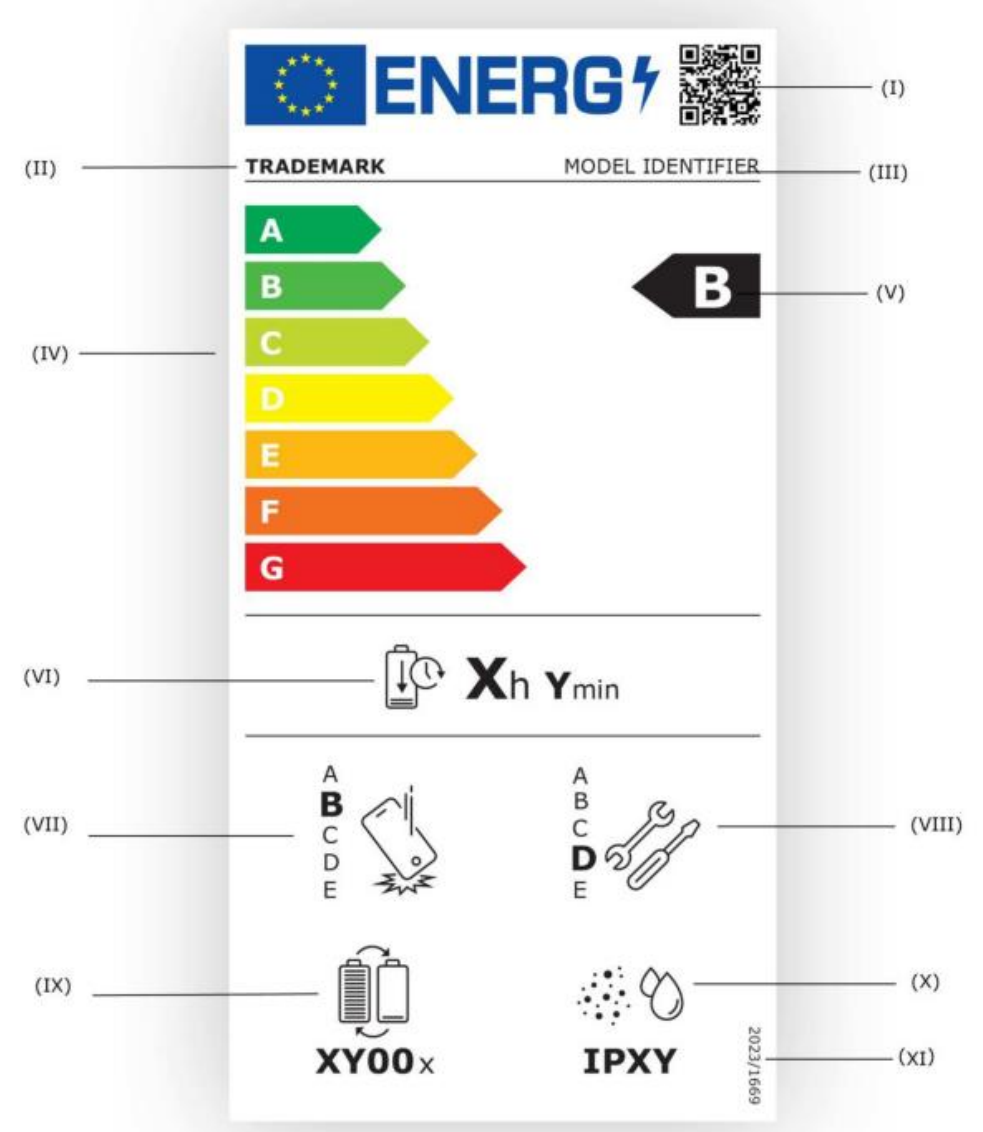
- Økodesignkrav vedtatt i EU
- Ressurseffektivitetskrav og informasjonskrav
- Kravene vil gjelde fra 20. juni 2025

Energimerking smarttelefoner og nettbrett

Energimerkeforordningen for smarttelefoner og nettbrett, forordning 2023/1669

Den første forordningen med ikoner for sirkulær økonomi på energietiketten

- Tålegrense for utilsiktet fall (VII)
- Reparerbarhet (VIII)
- Tålegrense for støv og vannsprut (X)
- Batterilevetid (IX)

Pågående og planlagt regelverksutvikling i EU (arbeidsplan 2022-2024)

Lavtemperatur radiatorer (ny) (2025)	Luft-luft (vann) VP >12 kW, revisjon (2025) Ø	Belysning (2025)	Sirkulasjons-pumper (2024) Ø	Støvsugere (2023)	Smarte apparater Ø
Universelle eksterne strømklider (2023) Ø	Kjøleapp yrkesbruk, blåse-kjølere kondenseringsagregat, prosesskjøl, revisjon (2023)	Oppvaskmaskiner (hh) (2025)	Datamaskiner (2024)	El-motorer (2025) Ø	Tjenere og datalagrings-produkter (2026) Ø
Profesjonelle vaskemaskiner (ny) (2025)	Kjøleapparater, revisjon (hh) (2025)	Bildebehandlingsutstyr (2025)	Elektroniske skjermer (2025)	Industrivifter (2023) Ø	PV(solceller) og vekselrettere (2023)
Profesjonelle oppvaskmaskiner (ny) (2025)	Kjøleapparater til direkte-salg (eks supermarked) (2025)	Krafttransformator (2024) Ø	Stekeovn, kokepl, avtrekksh. (2024)	Vannpumper (2023) Ø	Fastbrensel ovner (2025)
Elbilladere (ny) (2026)	Varmeovner (el, gass, flytende brensel) (2023)	Varmtvannsberedere (2023)	Tørketromler (2023)	Sveiseapparater (2026) Ø	Fastbrensel-kjeler (2025)
	Luft-luft VP ≤ 12 kW, aircon, vifter (2023)	Anlegg for romoppvarming (2023)	Ventilasjons-aggregater (2024)	Rev. energi-merkeforordningen (2025)	Driftsdetaljer EPREL
Andel resirkulert innhold (horisont.)	Holdbarhet, fastvare og programvare (horisont.)	Knappe og kritiske råmaterial (horisont.)	Vaskemaskiner (hh) (2025)		

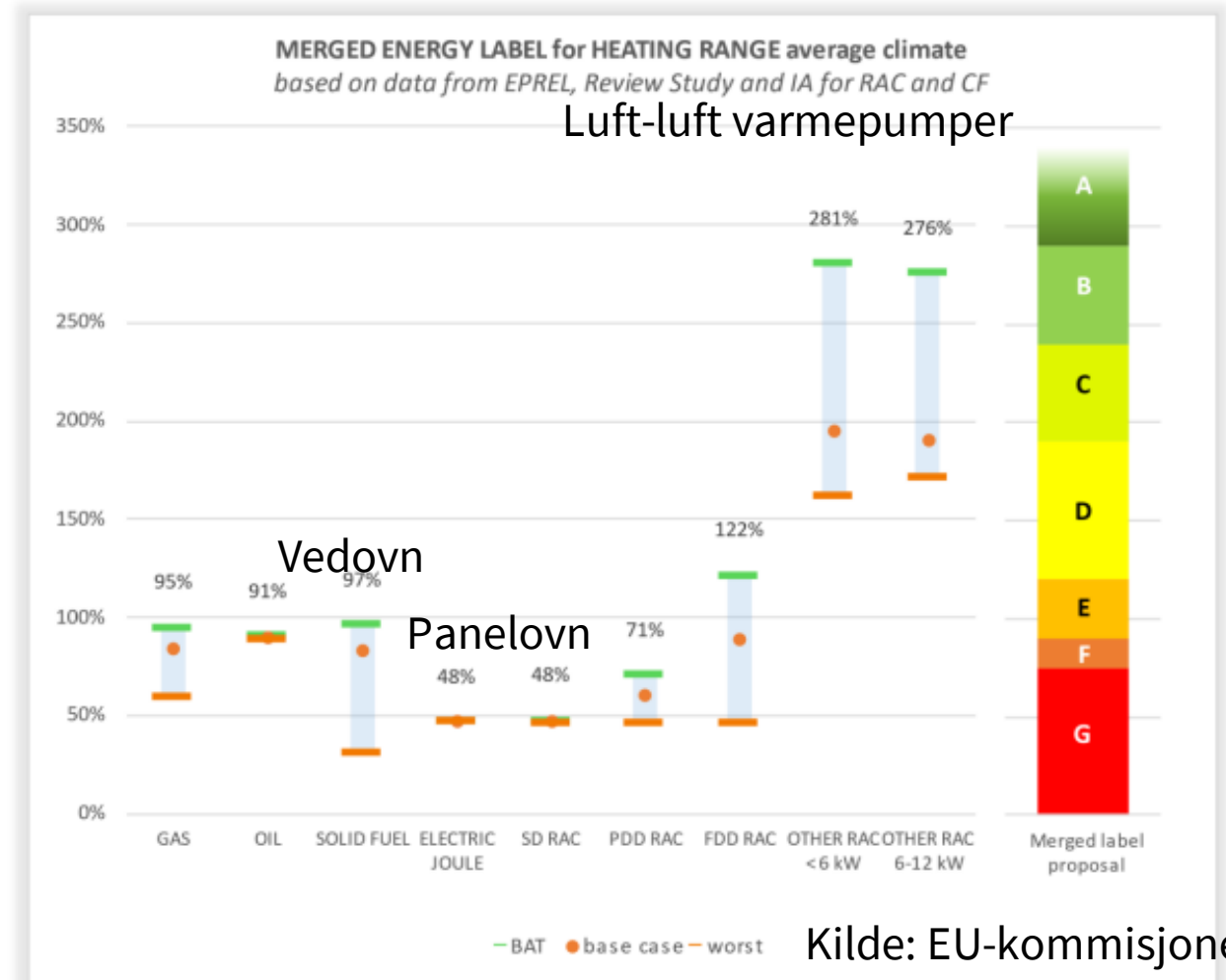
Nærmere om NVEs prioriterte produkter i 2023

Produkt (forordning)	Begrunnelse	Produkt (forordning)	Begrunnelse
Elektriske anlegg for romoppvarming (kjeler og kombikjeler), revisjon (H 2023)	Viktige produkter for norske forbrukere. Varmtvannsberedere og kjeler som batterier og fleksibilitetskilder i kraftsystemet.	Elbil-ladere (2026), ny	Ikke startet. Norge ledende i utbredelse. Kaldt klima, varmetap. Norges distribusjonsnett skiller seg fra EUs. Sikre norske interesser.
Elektriske varmtvannsberedere og –tanker (H 2023), revisjon		Krafttransformatorer (vurdere prioritering), revisjon	Ikke startet. Vårt energisystem skiller seg fra gjennomsnittlig EU-land
Luft-luft VP ≤ 12 kW (H 2023), revisjon	L-L VP med energiklasse i kaldt klima. Sammenslått energimerke for VP og varmeovner (ved, el, gass, flytende brensel).	Luft-luft (vann) VP > 12 kW revisjon	Ikke startet. Klima – samme argumenter som for luft-luft VP ≤ 12 kW.
Elektriske varmeovner (H 2023), revisjon			

Forslag til sammenslått energimerke for varmeovner og luft-luft varmepumper

- Vedovn og panelovner vil ligge i nedre energiklasser
- NVE er i mot sammenslåing

Figure 3. Overview of range of efficiencies ("standard efficiency") of products and label classes proposed

SLUTT

Nye produkter/tiltak i arbeidsplan 2022-2024

Nye produkter/Nye horisontale krav	2030 Årlig primærenergibesparelse, bruksfase eller pga redusert materialforbruk (embedded energy), TWh/år
Profesjonelle vaskemaskiner	9
Profesjonelle oppvaskmaskiner	6
Lavtemperatur varmekilder (radiatorer og konvektorer i et vannbårent system)	47
Universelle eksterne strømkilder (EPS)	3-8 (embedded energy)
Elbil-ladere	3 (øker til 21 TWh i 2050)
Andel resirkulert innhold	44 (embedded energy)
Holdbarhet, fastvare og programvare	49-292 (embedded energy)
Knappe, miljømessig relevante og kritiske råmaterialer	Høyt ressurspotensial
SUM primærenergibesparelse TWh/år	161- 409

Nytt energimerke - reskalering av energiklassene

Ny energimerker introdusert i 2021

- Lyskilder
- Elektroniske skjermer
- Vaskemaskiner
- Oppvaskmaskiner
- Kjøleapparater

Flere produkter vil få nye merker i fremtiden

- Tørketromler
- Varmeovner
- Luft-luft varmepumper

